

Lisa 3. Haanja ja Põlva-Võru külastusosalade väärtuste eksponeerimise kaardistamine ja laekunud ettepanekud

RMK külastusobjektide väärtuste olemasolu, väärtuste eksponeerimise hetkeolukorra kaardistatud teave on sisendiks edasiste teavitamisalaste plaanide tegemisel ja edasiste arengusuundade määramisel. Eesmärgiks on, et objektil oleks esitatud koha eripära arvestades kõige asjakohasem teave, vältides infoga üle küllastumist, samas tagades kaitseväärtuste säilimine ja kvaliteetne tutvustamine.

Kaardistatud on üldteemadena, millist teavet olemasolevate väärtuste kohta külastusobjektil, RMK kodulehel või muudel RMK teabekandjatel hetkel jagatakse, millised väärtused on objektil, aga neid hetkel ei tutvustata ja potentsiaalsed arengusuunad, millist teavet planeeritakse kajastada kava perioodil.

Ettepanekute ja potentsiaalsete arengusuundade lahtris on toodud Keskkonnaameti poolne sisend. Ettepanekutena oli oodatud nii looduskaitselist eripära arvestades tutvustamise alane sisend kui ka sisend kaitseväärtuste säilimise tagamiseks (nt. mõnda kaitseväärtust on mõistlik tutvustada mujal, kui sama väärtust tutvustatakse kahel lähestikku paiknevalt objektil, kaitseväärtuse tutvustamine võib kahjustada kaitseväärtuse säilimist, täiendava teabe jagamine kaitseväärtuse säilimiseks võib osutuda kriitiliseks jms).

	väärtus on olemas, kuid ei ole kajastatud
	väärtus on kajastatud
	väärtus plaanitakse kajastada kava perioodil

1. Haanja-Karula puhkeala

Külastusobjekt	Prioriteetsus	Prioriteetsuse hinnangu seletus	Maaomand (RMK, eramaa, JRO, KOV)	Kaitseala , vöönd	Looduskaitseli sed väärtused	Linnustik	Pärand- kultuur	Metsaelustik, metsade majandamine	Jahindus, kalandus	Maastikuline, sh. geoloogiline	Meri jt veekogud (obj.asend veekogu ääres)	Looduses liikumine (matkamine, rahvasport, jalutamine)	Pargid	Laekunud ettepanekud ja potentsiaalsed arengusuunad teavitamise kvaliteedi parandamiseks ja kaitseväärtuste säilimiseks.
RMK Matkatee Piusa- Pähni	1	1. Üle-eestilise ja rahvusvahelise tähtsusega matkatee, seob olemasolevaid loodushoiuobjekte; 2. Tutvustab Eestimaa loodust	RMK, eramaa	Haanja LP, Luhasoo MKA, Paganamaa MKA	rajatahvlitel		rajatahvlitel					käitumisjuhise d rajale jäävatel objektidel		
RMK Matkatee Pähni- Ähijärve	1	1. Üle-eestilise ja rahvusvahelise tähtsusega matkatee, seob olemasolevaid loodushoiuobjekte; 2. Tutvustab Eestimaa loodust	RMK, eramaa, KOV	Karula RP; Koiva-Mustjõe MKA; Paganamaa MKA	rajatahvlitel		rajatahvlitel					käitumisjuhise d rajale jäävatel objektidel		
Oore telkimisala	1	1. Üle-eestilise tähtsusega 2. Kõrge aastaringne külastatavus 3. Kasutatav ürituse alana 4. Ainuke järv siinkandis, kus on lubatud mootorpaadiga liikumine, suur kalastajate hulk. 5. Pärandkultuur -vana metsavahitalu hooned.	RMK				infotahvilil				infotahvilil	käitumisjuhise d ja objekti info		
Tellingumäe lõkkekoht	2	1. Matkatee peatuspaik 2. Suure külastatavusega 3. Kaitseväärtuste eksponeerimine. 4. Kuulub komplekti koos vaatetorniga.	RMK	Koiva-Mustjõe MKA, Koiva konnu skv	infotahvilil						infotahvilil	käitumisjuhise d ja objekti info		
Tellingumäe vaatetorn	1	1. Matkatee peatuspaik 2. Suure külastatavusega 3. Kaitseväärtuste eksponeerimine	RMK	Koiva-Mustjõe MKA, Koiva konnu skv								käitumisjuhise d objektil		
Luhasoo õpperada	2	1. Matkatee peatuspaik. 2. Kõrge külastusega õpperada 3. Rada on uuendatud kogu laudtee pikkuses 4. Kaitseväärtuste tutvustamine (hästi vaadeldav soorada) 5. Osaliselt eramaadel	RMK, eramaa	Luhasoo LKA, Luhasoo pv, Luhasoo skv	Infotahvilid	Infotahvilid	Infotahvilid	Infotahvilid	Infotahvilid	Infotahvilid	Infotahvilid	käitumisjuhise d ja objekti info		Luhasoo infotahvilid tuleks uuendada, sest rada on uus ning vanad tahvilid jätavad ohaka mulje. Õppeprogrammide toimumise koht.
Paganamaa õpperajad	2	1. Matkatee peatuspaik 2. Kõrge külastusega õpperajad 3 . Loodusharidusprogrammide läbiviimise koht 4. Esimene tähistatud, suunatud, infoga varustatud rada 5. Osaliselt eramaadel	RMK, eramaa	Paganamaa MKA, Paganamaa pv, Paganamaa skv	Infotahvilid	Infotahvilid	Infotahvilid	Infotahvilid	Infotahvilid	Infotahvilid	Infotahvilid	käitumisjuhise d ja objekti info		Koostatud on uued tekstid üldinfo jaoks. Need võiks saada loodusesse üles.
Paganamaa vaatetorn	2	1. Matkatee peatuspaik 2. Toetav taristu Pähni külastuskeskuse tegevusele. 3. Head vaated nii Läti- kui ka Eestimaale	eramaa	Paganamaa MKA,										
Pähni metsaonn	2	1. Matkatee peatuspaik 2. toetav taristu Pähni külastuskeskuse tegevusele,	RMK				infotahvilil	infotahvilil			lühidalt suurel tahvilil	käitumisjuhise d ja objekti info		
Pähni loodusõpperada	2	1. Pähni külastuskeskuse tegevust toetav rada.	RMK, eramaa	Pähni LKA, Pähnimetsa SKV	infotahvilil	infotahvilil	infotahvilil	infotahvilil			infotahvilil	käitumisjuhise d ja objekti info		

Pähni metsaõpperada	2	1. Pähni külastuskeskuse tegevust toetav rada 2. kaitseväärtusi tutvustav rada. 3. pärandkultuuri tutvustav	RMK, eramaa	Pähni LKA, Pähni pv, Pähnimetsa skv, Pähniraba skv	infotahvil	infotahvil	infotahvil	infotahvil	infotahvil			käitumisjuhise d ja objekti info		
Metsa kõlakojad	2	1. Üle-eestilise ja rahvusvahelise tähtsusega objekt 2. Pähni külastuskeskuse ja Tõrvandu metsaõpperaja lisaväärtus, suur külastatavus	RMK									käitumisjuhise d ja objekti info		
Tõrvandu metsaõpperada	2	1. Pähni külastuskeskuse tegevust toetav rada. 2. metsade majandamist tutvustav rada. 3. rajale jäävad metsa kõlakojad.	RMK	Pähni LKA, Pähni pv, Pähnimetsa skv	x			infotahvil				x		
Kubliitsa lõkkekoht	2	1. Linna lähedane lõkkekoht. 2. Kõrge külastatavus.	RMK								infotahvil	käitumisjuhise d ja objekti info		Hästi käidav linnalähedane koht.
Kõrgeperve lõkkekoht	2	1. Matkatee peatuspaik 2. suure külastatavusega 3. Kaitseväärtuste eksponeerimine, Koiva jõgi. 4. Veematkajate peatuspaik. 5. Lõkkekoht jääb jalgrattaradadele	RMK	Koiva-Mustjõe MKA, Koiva pv, Kõrgeperve skv, Parnika skv	infotahvil						infotahvil	käitumisjuhise d ja objekti info		
Karula Pikkjärve lõkkekohad	2	1. suure külastatavusega lõkkekoht 2. kaitseväärtuste eksponeerimine. 3. Kaunis järv ümbritsetuna vanast metsast.	RMK, eramaa	Karula Pikkjärve MKA, Pikkjärve pv	infotahvil		infotahvil		infotahvil		infotahvil	käitumisjuhise d ja objekti info		
Kirikumäe lõkkekoht	2	1. Matkatee peatuspaik 2. Ujumiskoht	RMK, JRO	Kirikumäe MKA, Kirikumäe pv	info suurel tahvil							käitumisjuhise d ja objekti info		Populaarne ujumiskoht.
Kirikumäe matkarada	3	1.Üle-eestilise matkatee osa 2. Loodusväärtuste tutvustamine 3. Lõkkekoha lisaväärtus	RMK, JRO	Kirikumäe MKA, Kirikumäe pv, Kirikumäe skv	info suurel tahvil							käitumisjuhise d ja objekti info		Infotahvlite sisu võiks uuendada.
Piusa jõe ürgoru matkarada	2	1. Matkatee peatuspaik 2. Kõrge külastusega matkarada 3. Kaitseväärtuste tutvustamine 4. Osaliselt eramaadel	RMK, eramaa	Piusa jõe ürgoru MKA, Piusa jõe ürgoru pv, Härma skv	info suurel tahvil	info tahvil	info tahvil					käitumisjuhise d ja objekti info		Matkarada on käidav koht, Vana-Vastselliina poolset otsa (Kelba veskini) kasutatakse õppeprogrammide tegemiseks. Infotahvlid vajavad uuendamist kogu raja lõikes. Rada vajab selgemat täiendavat tähistust.
Rattaradade lõkkekoht	2	1. Rattaradade ja pärandkultuuriradade alguspunkt. 2. Matkatee läbib 3. Tellingumäe lisaväärtus	RMK									käitumisjuhise d ja objekti info		Koostatud on uued tahvlid, mis tuleks paigaldada.
Koiva rattarada	2	1. Rattaradade valikusse kuuluv jalgrattarada. 2. kaitseala väärtusi tutvustav. 3. rada ühendab objekte 4. Osaliselt kattab matkateega	RMK, eramaa	Koiva-Mustjõe MKA, SKV	infotahvel		infotahvel	infotahvel				käitumisjuhise d ja objekti info		
Koiva pärandkultuuri jalgrada	2	1. Ainuke pärandkultuuri tutvustav matkarada alal 2. Kattub osaliselt matkateega	RMK	Koiva-Mustjõe MKA, SKV			infotahvel					käitumisjuhise d ja objekti info		
Karula rattarada	3	1. Rattaradade kogumisse kuuluv rattarada, ühendab erinevaid lõkkekohtasid.	RMK, eramaa, KOV	Koiva-Mustjõe MKA, SKV	infotahvel		infotahvel	infotahvel				käitumisjuhise d ja objektiinfo		
Eesti-Läti pärandkultuuri ühisrada	2	1. Rahvusvahelise tähtsusega ühisprojektina valminud rada. 2. Seob ja eksponeerib pärandkultuuri objekte.	RMK, eramaa	Koiva-Mustjõe MKA, Koiva pv, Alakonnu skv, Parnika skv, Vaitka skv			infotahvel					käitumisjuhise d ja objektiinfo		
Mõniste rattarada	3	1. rattaradade kogumisse kuuluv rattarada, ühendab lõkkekohtasid (sh. Lõunatipu lõkkekoht).	RMK, eramaa	Koiva-Mustjõe MKA, Koiva pv, Parmu skv, Koiva konnu skv, Peetri jõe MKA, Peetri jõe pv								käitumisjuhise d ja objektiinfo		
Alumati lõkkekoht	2	1. Matkatee peatuspaik 2. väike eraldiolev lõkkekoht metsajärve kaldal keset metsamassiive 3. Rattaraja peatuskoht	RMK					infotahvel			infotahvel	käitumisjuhise d ja objekti info		
Metsavenna lõkkekoht	2	1. Matkatee peatus paik eramaal 2. Mõisamõtsa raja läheduses 3. Pärandkultuur, metsavendluse teema 4. Paikneb eramaal	eramaa		x		x		x		x	käitumisjuhise d ja objekti info		
Tamme-Lauri tamme puhkekoht	2	1. LK. alune objekt 2. Eesti vabariik 100 tammik 3. Üle-eestilise tuntusega objekt	RMK		infotahvel		infotahvel					käitumisjuhise d ja objekti info		Tahvli sisu on väga hea, kuid tahvli vormi võiks uuendada - vanad logod.
Lõunatipu lõkkekoht	2	1. matkatee peatuspaik 2. Kõige lõunapoolsem tipp	RMK									käitumisjuhise d ja objekti info		
Linnajärve lõkkekoht	2	1. Matkatee peatuspaik 2. väike eraldiolev lõkkekoht	RMK								infotahvil	käitumisjuhise d ja objekti		

		metsajärve kaldal keset metsamassiive 3. Rattaraja peatuskoht										info		
Pullijärve metsamaja	2	1. Üle-eestiline tähtsus 2. Metsapuhkuse lisaväärtus 3. Pärandkultuur- vana metsavahi koht Majas elekter, olemas saun, järve ääres, tarbevesi kaevust või järvest	RMK									käitumisjuhise d ja objekti info		Matkarada ei ole. Trükiseid ette ei näe.
Verijärve lõkkekoht	3	1. Võru linna lähedane lõkkekoht	RMK	Verijärve MKA, Verijärve pv	Infotahvel	Infotahvel						käitumisjuhise d ja objekti info		Vajab korramist. Tähtis linnalähedane ala. Oluline ujumiskoht ning kõrge külastatavus.
Verijärve puhkekoht	3	1. Infopaik Võru-Luhamaa mnt. ääres 2. Verijärve matkaraja parkimiskoht	RMK	Verijärve MKA, Verijärve pv	Infotahvel							käitumisjuhise d ja objekti info		Oluline on infotahvlite uuendamine. Kõrge külastatavus; tõsta prioriteetsust tasemele 2.
Verijärve matkarada	3	1. Võru linna lähistel olev rada	RMK	Verijärve MKA, Verijärve pv	Infotahvel	Infotahvel						käitumisjuhise d ja objekti info		Mitmed tahvlid vajavad välja vahetamist. Raja seisukorda võiks parandada - rajal esineb ohtlike kohti. Trepp vajab uuendamist.
Lindora lõkkekoht	3	1. 1 x aastas väga kõrge külastusega, simunapäeva laat (Lindora laat)	RMK									käitumisjuhise d ja objekti info		
Kogrejärve lõkkekoht	4	1. metsajärve kaldal paiknev lõkkekoht. 2. Valga linna lähedus	RMK								infotahvil	käitumisjuhise d ja objekti info		
Kautsi metsaonn	4	1. õõbimise võimalus metsapuhkusel	RMK			infotahvel	infotahvel	infotahvel	infotahvel			käitumisjuhise d ja objekti info		
Mõisamõtsa loodusrada	4	1. Kaitseväärtusi tutvustav rada	RMK	Mõisamõtsa LKA, Mõisamõtsa skv	infotahvel			infotahvel		infotahvel	infotahvel	käitumisjuhise d ja objekti info		
Kubja puhkekoht	5	1. Arteesia kaev 2. Parkimine raskendatud	RMK									x		Võiks olla väärtusi (kaev ja järv) tutvustav infotahvel
Kisejärve matkarada	5	1. Loodusväärtusi tutvustav 2. osaliselt eramaal, vähene külastavus	RMK	Kisejärve MKA, Kisejärve pv, Pahijärve skv, Sõdaaluse skv	info suurel tahvil							käitumisjuhise d ja objekti info		Raja tahvlid vajavad uuendamist. Suur väärtus ujumiskoha, lõkkekohaja ja kalastamise seisukohast.

Objektide kirjeldused ja täpne paiknemine on leitavad: <https://loodusegakoos.ee/kuhuminna/puhkealad/haanja-karula-puhkeala>

2. Röpina-Värska puhkeala

Külastusobjekt	Prioriteetsus	Prioriteetsuse hinnangu seletus	Maaoman d (RMK, eramaa, JRO, KOV)	Kaitseala , võõnd	Loodus-kaitselised väärtused	Linnustik	Pärand-kultuur	Metsaelustik, metsade majandamine	Jahindus, kalandus	Maastikuline, sh. geoloogiline	Meri jt veekogud (obj.asend veekogu ääres)	Looduses liikumine (matkamine, rahvasport, jalutamine)	Pargid	Laekunud ettepanekud ja potentsiaalsed arengusuunad teavitamise kvaliteedi parandamiseks ja kaitseväärtuste säilimiseks.
RMK matkatee Kiidjärve-Piusa	1	1. Üle-eestilise ja rahvusvahelise tähtsusega matkatee, seob olemasolevaid loodusholuobjekte; 2. tutvustab Eestimaa loodust	RMK, eramaa	Meenikunno LKA, Mustoja MKA, Piusa ürgoru MKA	rajatahvlitel		rajatahvlitel					rajale jäävatel objektidel		
Meenikunno matkarada	1	1. Üle-eestilise tähtsusega matkatee osa 2. Osa laudteest on invarada 3. Kaitseväärtuste tutvustamine 4. Ujumise võimalus	RMK	Meenikunno LKA, Meenikunno skv	kaitseala tutvustav suur tahvel	infotahvel objektil					infotahvel objektil	käitumisjuhise d ja objekti info		
Liipsaare vaatetorn	2	1. Üle-eestilise tähtsusega matkatee objekt. 2. Kaitseala väärtusi tutvustav 3. Meenikunno matkaraja lisaväärtus	RMK	Meenikunno LKA, Meenikunno skv	kaitseala tutvustav suur tahvel							käitumisjuhise d ja objekti info		
Liipsaare metsaonn	2	1. Matkatee peatuskoht. 2. Metsapuhkuse lisaväärtus 3. Meenikunno matkaraja lisaväärtus 4. Onni pliit, õõbimisvõimalus ka talvel	RMK	Meenikunno LKA, Meenikunno skv	kaitseala tutvustav tahvel							käitumisjuhise d ja objekti info		
Päikseloojangu metsamaja	2	1. Üle-eestilise tähtsusega 2. Metsapuhkuse ja Meenikunno matkaraja lisaväärtus. 3. Broneeritav, puudub elekter, tarbevesi järvest, Meenikunno raba ääres	RMK	Meenikunno LKA, Meenikunno skv	kaitseala tutvustav tahvel							käitumisjuhise d ja objekti info		
Piusa matkarada	2	1. Üle-eestilise tähtsusega loodusväärtusi tutvustav rada. 2. Piusa Muuseumikoobaste lisaväärtus	RMK	Piusa koobastiku LKA, Piusa koobastiku skv	infotahvel objektil					infotahvel objektil		käitumisjuhise d ja objekti info		

Piusa Muuseumikoopad	2	1. Üle-eestilise tähtsusega objekt. 2. Loodusväärtusi tutvustav 3. Rendile antud SA Piusa	RMK	Piusa koobastiku LKA, Piusa koobastiku skv	infotahvel objektil							käitumisjuhise d ja objekti info		Kuna on selgunud, et koobastesse korraldatakse tasuta lisi ekskursioone, mille sihtgrupiks on välismaalased (Lätist, Venemaa ja mujalt), siis on tarvis paigaldada selgesõnalised koobastesse sisenemist keelavad sildid erinevates keeltes (eesti, vene, inglise). Ilmselt on vaja parandada / laiendada ka piirdeid. Sellega peaks kiiresti tegelema enne suurema hooaja algust. Suur oht inimestele ja narkootikumide talvitumisele.
Piusa lõkkekoht	2	1. Matkatee peatuskoht. 2. Metsapuhkuse lisaväärtus 3. Rongiga ligipääs	RMK									käitumisjuhise d ja objekti info		
Valgjärve lõkkekoht	2	1. Matkatee peatuskoht 2. Metsapuhkuse lisaväärtus 3. Ujumiskoht	RMK	Meenikunno LKA, Meenikunno skv	x						infotahvel objektil	käitumisjuhise d ja objekti info		
Paidra lõkkekoht	2	1. Matkatee peatuskoht. 2. Metsapuhkuse lisaväärtus 3. Ujumiskoht 4. Traditsiooniline metsapuhkus	RMK								x	käitumisjuhise d ja objekti info		
Värskas lõkkekoht	2	1. Matkatee peatuskoht. 2. Metsapuhkuse lisaväärtus 3. Ujumis- ja kalakoht 4. Värskas metsamajadega ühtne kompleks 5. Laskevälja rattaraja algus- ja lõpp-punkt	RMK				infotahvel objektil					käitumisjuhise d ja objekti info		
Ilumetsa meteoriidikraatrid (Ilumetsa puhkekoht)	2	1. Üle-eestilise tähtsusega puhkekoht 2. Loodusväärtust tutvustav, Ilumetsa meteoriid kraater 2. Ligipääsetav ka ratasooliga ja lapsekäruga	RMK		infotahvel objektil					infotahvel objektil		käitumisjuhise d ja objekti info		
Lõunalaagri matkarada	2	1. Üle-eestilise tähtsusega matkatee peatuskoht. 2. Metsapuhkuse lisaväärtus 3. Pärastkultuuri tutvustav (militaar) 3. Laskevälja rattaraja peatuskoht	RMK				infotahvel objektil	x				käitumisjuhise d ja objekti info		
Lõunalaagri lõkkekoht	2	1. Üle-eestilise tähtsusega matkatee peatuskoht. 2. Metsapuhkuse lisaväärtus 3. Looduskaitse alune objekt (Rebasmäe allikas) 4. Onnis õõbimisvõimalus ka talve, lahtine küttekolde	RMK											
Rebasmäe metsaonn ja allikas	2	1. Üle-eestilise tähtsusega matkatee peatuskoht. 2. Metsapuhkuse lisaväärtus 3. Looduskaitse alune objekt (Rebasmäe allikas) 4. Onnis õõbimisvõimalus ka talve, lahtine küttekolde	RMK		infotahvel objektil			x				käitumisjuhise d ja objekti info		Kaaluda uue infostendi paigaldamist.
Mustjärve lõkkekoht	2	1. Üle-eestilise tähtsusega matkatee peatuskoht. 2. Metsapuhkuse lisaväärtus	RMK	Meenikunno LKA, Mustjärve pv, Meenikunno skv	x							käitumisjuhise d ja objekti info		
Leevi lõkkekoht	2	1. Üle-eestilise tähtsusega matkatee peatuskoht. 2. Metsapuhkuse lisaväärtus 3. Kanu matkajate peatuspaik	RMK					x			x	käitumisjuhise d ja objekti info		
Poogandi lõkkekoht	2	1. Matkatee peatuskoht. 2. Metsapuhkuse lisaväärtus 3. Kaitseala väärtusi tutvustav 4. Laskevälja rattaraja peatuskoht	RMK	Mustoja MKA, Mustoja pv			infotahvel objektil					käitumisjuhise d ja objekti info		
Praali metsamaja	2	1. Metsapuhkuse lisaväärtus 2. Sobilik ka suuremateks üritusteks 3. Broneeritav, majas kohti 20-le, eraldi saun, tarbevesi kaevust või tiigist, elekter	RMK				x					käitumisjuhise d ja objekti info		
Laskevälja rattarada	2	1. Matkatee osa . 2. Metsapuhkuse lisaväärtus 3. Pärastkultuuri tutvustav 4. Kaitseväärtuste tutvustamine (Mustoja MKA) 4. Osaliselt eramaaadel	RMK/eramaa	Mustoja MKA	infotahvel objektil		infotahvel objektil			infotahvel objektil		käitumisjuhise d ja objekti info		
Kõverajärve metsamaja	2	1.Metsapuhkuse lisaväärtus (broneeritav privaatne õõbimisvõimalus, elektri ja saunaga) 2. Järveäärne maja (ujumiskoht) , broneeritav, majas saun , tarbevesi kraanist , olemas WC, olemas elekter	RMK									käitumisjuhise d ja objekti info		
Ilumetsa metsamaja	2	1. Üle-eestiline tähtsus - metsapuhkuse lisaväärtus 2.	RMK									käitumisjuhise d ja objekti		

		Broneeritav, majas saun, soe vesi , WC, tiik, olemas elekter										info		
Nohipalu õpperada	4	1. Ilumetsa metsamaja lisaväärtus	RMK						infotahvel objektil			käitumisjuhise d ja objekti info		
Luige metsamaja	2	1. Üle-eestiline tähtsus - metsapuhkuse lisaväärtus 2. Broneeritav, olemas elekter, järve lähedal, tarbevesi kaevust	RMK									käitumisjuhise d ja objekti info		
Värsk metsamajad	2	1. Üle-eestiline tähtsus - metsapuhkuse lisaväärtus 2. Broneeritavad, mõlemas majas saun, tarbevesi allikast või järvest, ujumisvõimalus, olemas elekter	RMK									käitumisjuhise d ja objekti info		
Meelva metsamaja	2	1. Üle-eestiline tähtsus - metsapuhkuse lisaväärtus 2. Broneeritav puudub elekter, tarbevesi tiigist	RMK									käitumisjuhise d ja objekti info		
Leevaku lõkkekoht	3	1. Metsapuhkuse lisaväärtus 2. Veematkajate peatuspaik	RMK								x	käitumisjuhise d ja objekti info		
Kaljupealse lõkkekoht	3	1. Metsapuhkuse lisaväärtus 2. Veematkajate peatuspaik	RMK								x	käitumisjuhise d ja objekti info		
Tuurapera lõkkekoht	3	1. Metsapuhkuse lisaväärtus 2. Veematkajate peatuspaik	RMK								x	käitumisjuhise d ja objekti info		
Koolmajärve lõkkekoht	3	1. Metsapuhkuse peatuskoht	RMK	Kuulmajärve MKA, Kuulmajärve skv	infotahvel objektil						infotahvel objektil			

Objektide kirjeldused ja täpne paiknemine on leitavad: <https://loodusegakoos.ee/kuhuminna/puhkealad/rapina-varska-puhkeala>

3. Karula rahvuspark

Külastusobjekt	Prioriteetsus	Prioriteetsuse hinnangu seletus	Maaoman d (RMK, eramaa, JRO, KOV)	Kaitseala , võõnd	Looduskaitse lised väärtused	Linnustik	Pärand- kultuur	Metsaelustik, metsade majandamin e	Jahindus, kalandus	Maastikuline , sh. geoloogiline	Meri jt veekogud (obj.asend veekogu ääres)	Looduses liikumine (matkamine, rahvasport, jalutamine)	Pargid	Laekunud ettepanekud ja potentsiaalsed arengusuunad teavitamise kvaliteedi parandamiseks ja kaitseväärtuste säilimiseks.
RMK Matkatee Pähni-Ähijärve	1	1. Üle-eestilise ja rahvusvahelise tähtsusega matkatee, seob olemasolevaid loodushoiuobjekte; 2. Tutvustab Eestimaa loodust	RMK, eramaa, KOV	Karula RP	rajatahviid		rajatahviid				x	info rajale jäävatel objektidel		
Suuremäe telkimisala	1	1. Matkatee peatuskoht. 2. Loodusõppeprogrammide läbiviimine. 3. Suurürituste korraldamise võimalus. 4. Külastuskeskuse juures olev telkimisvõimalus. 5. Ujumisvõimalus.	RMK	Karula RP, Ähijärve pv	info suurel stendil		info suurel stendil		suurel ja väiksel infotahvil kalapüügipiira ngud	info suurel stendil	info suurel stendil	käitumisjuhise d ja objekti info		Telkimisala vajab arendamist ja kaaluda võiks matkajatele köetava matkaonni rajamist.
Ähijärve lõkkekoht	1	1. Üle-eestiline tähtsus, matkatee peatuskoht. 2. Külastuskeskuse lisaväärtus. 3. Kohaliku tähtsusega ujumiskoha lisaväärtus.	RMK	Karula RP, Ähijärve pv	Infostendid		Infostendid			info suurel stendil	Infostendid	käitumisjuhise d ja objekti info		Telkida saab vaid Suuremäe telkimisalal, seega peaks neid käsitlema koos ja sama prioriteetsus tasemega
Laste loodusrada	1	1. Üle-eestiline tähtsus, matkatee peatuskoht. 2. Loodusõppeprogrammide läbiviimine. 3. Külastuskeskuse ja Suuremäe telkimisala lisaväärtus. 4. Ujumisvõimalus.	RMK	Karula RP, Ähijärve pv		Infostendid				Infostendid	Infostendid			Mänguväljaku atraksioonid on amortiseerunud, vaja uuendada või uusi lahendusi välja mõelda. Väga vajalik rada lastele, infotahviid vaja täielikult uuendada.
Ähijärve teerada	1	1. Üle-eestilise matkatee osa. 2. Asub enamuses eramaadel. 3. Ujumisvõimalus.	RMK, eramaa	Karula RP, Ähijärve pv, Saarjärve skv	Infostendid	Infostendid	Infostendid	Infostendid			Infostendid	käitumisjuhise d ja objekti info		Liikumispuudega inimesed on avaldanud soovi, et keskusest lõkkekohani oleks rada ka neile läbitav. Vaja uuendada mitmeid infotahvleid rajal (sisu sobib, kuid tahviid osaliselt pleekinud).

Ähijärve puhkekoht	3	1. Üle-eestiline tähtsus. 2. Matkatee alguspunkt. 3. Külastuskeskuse lisaväärtus. 4. Ujumisvõimalus.	RMK	Karula RP, Ähijärve pv	Infostendid		Infostendid					käitumisjuhise d ja objekti info		Loodusõppe läbiviijad kasutavad seda väga palju. Laud on mädanenud ja vajaks välja vahetamist. Vaja oleks kahte lauda. Üle vaadata prioriteetsus, kuna objekt asub aida ekspositsiooni kõrval.
Rebasemõisa vaatetorn	1	1. Avar vaateväli, vaated kaugele. 2. Võrreldes Mäekonuga kõrgem torn	RMK	Karula RP, Rebäsemõisa-Kolski pv, Rebäse skv	x	x				x		x		Lisada: kultuuripärandit tutvustav ja kaitseala väärtusi tutvustav.
Rebasemõisa lõkkekoht	3	1. Metsapuhkuse peatuspaik. 2. Torni lisaväärtus.	JRO	Karula RP, Rebäsemõisa-Kolski pv, Rebäse skv	Infostendid							käitumisjuhise d ja objekti info		Lõkkekoht on vaatetorniga üks tervik ja sama prioriteetsusega. Matkaraja seisukohast oluline. Vaadata üle prioriteetsus. Kohalikku kultuuripärandit võiks lõkkekohtade infostendidel ka kajastada. Lisada prioriteetsuse arvestamisel, et kasutatakse telkimiskohana.
Rebäse maastikurada	2	1. Loodusväärtusi tutvustav rada rahvuspargis. 2. Paikneb osaliselt eramaadel, rada läbib karjatatavaid alasid.	RMK, ermaa, JRO	Karula RP, Rebäsemõisa-Kolski pv, Rebäse skv	Infostendid		Infostendid			Infostendid	Infostendid	käitumisjuhise d ja objekti info		
Õdri lõkkekoht II	2	1. Metsapuhkuse peatuspaik. 2. Matkaja õõbimisvõimalus. 3.Ujumisvõimalus.	RMK	Karula RP, Õdri skv							Infostendid	käitumisjuhise d objektil		Kohalikku kultuuripärandit (pärimus) võiks lõkkekohtade infostendidel kajastada; vaadata üle infostendide seisukord ja vastavalt vajadusele uuendada.
Õdri lõkkekoht I	2	1. Metsapuhkuse peatuspaik 2. Matkaja õõbimisvõimalus. 3.Ujumisvõimalus.	RMK	Karula RP, Õdri skv							Infostendid	käitumisjuhise d objektil		Kohalikku kultuuripärandit (pärimus) võiks lõkkekohtade infostendidel kajastada
Veski lõkkekoht	2	1. Matkajate peatuskoht (jääb matkatee). 2.Ujumiskoht. 3. Asub ermaal, ka juurdepääs läbi eramaa.	RMK	Karula RP, Ähijärve pv, Saarjärve skv							Infostendid	käitumisjuhise d objektil		Kohalikku kultuuripärandit (pärimus) võiks lõkkekohtade infostendidel kajastada
Alakonnu lõkkekoht	2	1. Metsapuhkuse peatuspaik. 2. Järveäärne puhkus, ujumiskoht.	RMK	Karula RP, Ähijärve pv, Mähkli pv							Infostendid	käitumisjuhise d objektil		
Karula pikk jalgrattarada	2	1. Üle-eestilise matkatee osa. 2. Paikneb osaliselt eramaadel.	RMK, ermaa, JRO, KOV	Karula RP, SKV, PV	Infostendid		Infostendid	Infostendid		Infostendid	Infostendid	käitumisjuhise d ja objekti info		
Karula pikk jalgsimatkarada	2	1. Üle-eestilise matkatee osa. 2. Paikneb osaliselt eramaadel.	RMK, ermaa, JRO, KOV	Karula RP, SKV, PV	Infostendid		Infostendid	Infostendid		Infostendid	Infostendid	käitumisjuhise d ja objekti info		
Karula lühike jalgrattarada	2	1. Üle-eestilise matkatee osa. 2. Paikneb osaliselt eramaadel.	RMK, ermaa, JRO, KOV	Karula RP, Mähkli pv, Ähijärve pv, Kaika pv, Õdri skv			Infostendid			Infostendid	Infostendid	käitumisjuhise d ja objekti info		
Kivi metsaonn	2	1. Üle-eestilise matkatee peatuspaik. 2. Pärandkultuuri tutvustav.	RMK	Karula RP, Apja pv			Infostend			Infostend		käitumisjuhise d ja objekti info		
Mäekonnu vaatetorn	3	1. Rahvuspargi loodusvaateid tutvustav	RMK	Karula RP, Mähkli pv	Infostend		Infostend			Infostend		käitumisjuhise d ja objekti info		Lisada, et pärandkultuurimaastikke tutvustav. Vaade Ähijärvele. Külastusuuringust tuli välja, et vaatetorne võiks rohkem olla.
Mäekonnu lõkkekoht	5	1. Metsapuhkuse peatuspaik. 2. Sõltuvalt torni ekspertiisist kui torn lammutatakse likvideeritakse ka lõkkekoht, vähene külustus.	RMK	Karula RP, Mähkli pv	Infostend		Infostend			Infostend		käitumisjuhise d objektil		Kohalikku kultuuripärandit (pärimus) võiks lõkkekohtade infostendidel kajastada
Plaagi lõkkekoht	2	1. Metsapuhkuse peatuspaik. 2. Ujumisvõimalus.	RMK	Karula RP, Ähijärve pv, Plaagi skv								käitumisjuhise d objektil		Kohalikku kultuuripärandit (pärimus) võiks lõkkekohtade infostendidel kajastada
Ubajärve lõkkekoht	3	1. Metsapuhkuse peatuspaik. 2. Osaliselt eramaal (parkla).	RMK	Karula RP, Järve pv, Ubajärve skv								käitumisjuhise d objektil		Kohalikku kultuuripärandit (pärimus) võiks lõkkekohtade infostendidel kajastada
Perajärve lõkkekoht	4	1. Metsapuhkuse peatuspaik. 2. Vähene kasutus.	RMK	Karula RP, Kõvõramäe pv, Peräjärve skv								käitumisjuhise d ja objekti info		Väga oluline peatuskoht loodusõppe programmides. Prioriteetsus muuta, sest kasutatakse õppeprogrammide alguskohana, kuhu tulevad grupid bussidega. KeA andmetel ei ole vähese kasutusega.
Perajärve metsarada	2	1. Loodusväärtusi tutvustav rada rahvuspargis	RMK, eramaa	Karula RP, Kõvõramäe pv, Peräjärve skv, Palu-Labassaarõ skv	Infostendid	Infostendid	Infostendid	Infostendid	Infostendid	Infostendid	Infostendid	käitumisjuhise d ja objekti info		Peräjärve lõkkekohast algavad õppeprogrammid Peräjärve rajal, mis on suurepärase rada metsatüüpide ja metsa teema õpetamiseks. Infotahvlite seisukorda arvestades vajadusel neid uuendada. Infotahvlite sisu muutmist ei vaja

Objektide kirjeldused ja täpne paiknemine on leitavad: <https://loodusegakoos.ee/kuhuminna/rahvuspargid/karula-rahvuspark>

4. Haanja looduspark

Külastusobjekt	Prioriteetsus	Prioriteetsuse hinnangu seletus	Maaomand (RMK, eramaa, JRO, KOV)	Kaitseala, vöönd	Looduskaitse lised väärtused	Linnustik	Pärand-kultuur	Metsaelustik, metsade majandamine	Jahindus, kalandus	Maastikuline, sh. geoloogiline	Meri jt veekogud (obj.asend veekogu ääres)	Looduses liikumine (matkamine, rahvasport, jalutamine)	Pargid	Laekunud ettepanekud ja potentsiaalsed arengusuunad teavitamise kvaliteedi parandamiseks ja kaitseväärtuste säilimiseks.
RMK Matkatee Piusa-Pähni	1	1. Üle-eestilise ja rahvusvahelise tähtsusega matkatee, seob olemasolevaid loodushoiuobjekte; 2. Tutvustab Eestimaa loodust	RMK, eramaa	Haanja LP	rajatahvil		rajatahvil					rajale jäävatel objektidel		
Ööbikuoru väike matkarada	1	1. Üle-eestilise tähtsusega matkarada Rõuge ürgorus. 2. Maa kuulub Rõuge vallale	eramaa,JRO	Haanja LP, Keskusala pv, Tavaala pv, Ööbikuoru skv	x	x					x	x		Matkarada on hästi hooldatud
Hinni kanjon	1	1. Üle-eestilise tähtsusega looduskaitsealune objekt 2. Kõrge külastus 3. Eramaal	eramaa	Haanja LP Hinni skv	Info suurel tahvil					Info suurel tahvil	x	käitumisjuhise d ja objekti info		Hinni kanjoni infotahvleid võiks uuendada.
Vällamäe matkarada	2	1. Üle-eestilise matkatee osa. 2. Loodusväärtuste tutvustamine 3. Lisaväärtus metsamajale 3. Treeningupaik	RMK	Haanja LP,Vällamäe skv, Keskusala pv, Tavaala pv	info suurel tahvil	infotahvel objektil	infotahvel objektil	infotahvel objektil				käitumisjuhise d ja objekti info		Koostatud on uued infotahvliid, mis võiks loodusesse üles saada. Raja tähistus vajab täiendamist, sest radade paljus on eksitav.
Vällamäe metsamaja	2	1. Matkatee peatuspaik 2. Metsapuhkuse lisaväärtus 3. Vällamäe matkaraja lisaväärtus (puudub elekter, olemas saun , vesi ojast)	RMK	Haanja LP, Vällamäe skv, Tavaala pv								käitumisjuhise d ja objekti info		
Vaskna järve lõkkekoht	2	1. Üle-eestilise tähtsusega matkatee osa. 2.Matkatee peatuspaik 3. Kohaliku tähtsusega ujumiskoht	JRO	Haanja LP, Vaskna skv, Pärandmaastiku pv	infotahvel objektil						x	käitumisjuhise d ja objekti info		
Kavadi järve lõkkekoht	2	1. Üle-eestilise tähtsusega matkatee osa. 2. Matkatee peatuspaik 3. Kavadi järve matakaraja lisaväärtus 4. Kohaliku tähtsusega ujumiskoht 5. Ajalooline mõisapark	RMK	Haanja LP, Pärandmaastiku pv, Pargi pv	info uuel tahvil						x	käitumisjuhise d ja objekti info		
Kavadi järve matkarada	2	1. Üle-eestilise tähtsusega matkatee osa 2. Kavadi järve matakaraja lisaväärtus 3. Kohaliku tähtsusega ujumiskoht 4. Ajalooline mõisapark	RMK	Haanja LP, Pargi pv, Pärandmaastiku pv, Tavaala pv	infotahvel objektil	infotahvel objektil					x	käitumisjuhise d ja objekti info		Kavadi järve matkaraja tahvliid võiksid jõuda üles loodusesse. Kõrge külastatavusega kaunis koht. Väärtuslik kalastamise koht.
Saunamaa lõkkekoht	2	1. Üle-eestilise tähtsusega matkatee osa. 2. Matkatee peatuspaik 3. Eramaal	eramaa	Haanja LP, Hoiuküla pv								x		
Haanja lõkkekoht	2	1. Üle-eestilise matkatee peatuspaik	eramaa	Haanja LP, Keskusala pv								käitumisjuhise d ja objekti info		
Rõuge ürgoru matkarada	3	1. Üle-eestilise tähtsusega matkarada. 2. Tutvustab loodusväärtusi 3. Ühendab Hinni kanjoni ja Rõuge ürgorgu 4. Osaliselt eramaadel	eramaa	Haanja LP, Keskusala pv, Tavaala pv, Pärandmaastiku pv, Hinni skv, Ööbikuoru skv	info suurel tahvil						x	käitumisjuhise d ja objekti info		Matkaraja seisund on lõiguti kehv. Laudtee osa vajab uuendamist. Infotahvlite osa võiks uuendada.
Suure Munamäe puhkekoht	4	1. Üle-eestilise tähtsusega objekt Suure Munamäe juures 2. Potentsiaalne info jagamise punkt	RMK	Haanja LP, Keskusala pv, Munamäe skv	info suurel tahvil							käitumisjuhise d ja objekti info		
Kütioru matkarada	4	1. Looduskaitse väärtusi tutvustav rada 2. Osaliselt eramaal	eramaa	Haanja LP, Pärandmaastiku pv, Kütioru skv	info suurel tahvil							käitumisjuhise d ja objekti info		Suure raja tahvliid vajavad uuendamist. Samuti raja tähistus.
Kütioru väike matkarada	5	1. Looduskaitse väärtusi tutvustav rada 2. Eramaa	eramaa	Haanja LP, Pärandmaastiku pv, Kütioru skv	infotahvel objektil							käitumisjuhise d ja objekti info		On sündinud kunstnike initsiatiivil, kuid praeguseks rääma jäänud ning ala eraldi väärtustamist ja kajastamist oluliseks KeA ei pea. Edaspidi võiks jääda üks Kütioru rada.
Härämäe matkarada	5	1. Endist külamaastiku tutvustav rada 2. Väikese külastatavusega 3. Eramaa	eramaa	Haanja LP, Hoiuküla pv, Tavaala pv	infotahvel objektil							käitumisjuhise d ja objekti info		KeA poolt infotahvlite uuendamist ette ei näe. Raja lõpp võiks olla paremini tähistatud, et vältida eksimist.

Objektide kirjeldused ja täpne paiknemine on leitavad: <https://loodusegakoos.ee/kuhuminna/kaitsealad/haanja-looduspark>